

ใบความรู้ เรื่อง อิทธิพลของสื่อต่อพฤติกรรมสุขภาพและความรุนแรง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพและความรุนแรง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ อิทธิพลของสื่อต่อพฤติกรรมสุขภาพและความรุนแรง
รายวิชา สุขศึกษา รหัสวิชา พ๒๓๑๐๓ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สื่อที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพและความรุนแรง มีดังนี้

๑.๑ อินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ต เป็นสื่อที่มีอิทธิพลและมีบทบาทต่อชีวิตของคนทั่วโลก เนื่องจากเป็นสื่อที่มีความรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร มีข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยให้ศึกษาค้นคว้า มีเกมและความบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ จึงมีผู้ใช้บริการจำนวนมาก โดยเฉพาะวัยรุ่นที่ใช้บริการเพื่อความบันเทิงต่าง ๆ ซึ่งการบริโภคสื่ออินเทอร์เน็ตที่ไม่เหมาะสมจะทำให้เกิดการเลียนแบบและซึมซับพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง สื่ออินเทอร์เน็ตที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพและความรุนแรง มีดังนี้

๑. เว็บไซต์ลามก เป็นเว็บไซต์ที่มีคลิปหรือภาพลามก ซึ่งทำให้เกิดพฤติกรรมการเลียนแบบและนำไปสู่ความรุนแรงทางเพศ

๒. การพูดคุยกับคนที่ไม่รู้จักผ่านโปรแกรมสนทนาผ่านเครือข่าย (Chat) ซึ่งนำไปสู่อันตรายและความรุนแรงทางเพศ จากการถูกล่อลวงไปข่มขืนหรือการชิงทรัพย์

๓. การโฆษณาชวนเชื่อ ซึ่งในเว็บไซต์จะมีการโฆษณาสินค้าประเภท เช่น เครื่องสำอาง อาหารเสริม อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ โดยใช้ข้อความโฆษณาที่เกินจริงทำให้ผู้บริโภค บางครั้งอาจทำให้ได้รับสินค้าที่ไม่ได้คุณภาพ เพราะไม่ได้เลือกหรือเห็นสินค้าจริงก่อนตัดสินใจซื้อ

๔. ข่าวหรือข้อมูลที่มีความรุนแรงและเป็นอันตราย เช่น ข่าวนักเรียนนักศึกษาตีกัน ข้อมูลการทำระเบิด สูตรยาฆ่าโรค ซึ่งอาจนำไปสู่พฤติกรรมการเลียนแบบและการนำไปทดลองปฏิบัติ ซึ่งส่งผลให้เกิดอันตรายได้

๑.๒ เกมคอมพิวเตอร์

เกมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ความรุนแรง มีส่วนทำให้ผู้เล่นเกมนั้นใช้ความรุนแรงในชีวิตประจำวันได้โดยผู้เล่นมักคิดว่าเป็นการฝึกทักษะความว่องไว พัฒนาขั้นสูงในการต่อสู้ไล่ล่า การเอาชนะ การทำร้ายการฆ่าฟันกันด้วยวิธีและอาวุธต่าง ๆ หากกระทำเป็นประจำ ก็จะทำให้ผู้เล่นมีความก้าวร้าว พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปสู่การใช้ความรุนแรงมากขึ้น

๑.๓ สื่อทางลบ

สื่อต่าง ๆ ในสังคมมีมากมาย สำหรับสื่อทางลบคือสื่อที่อาจทำให้ผู้เสพเกิดพฤติกรรมทางลบได้ สื่อทางลบที่เป็นปัญหาอยู่ในสังคมไทย มีดังนี้

๑. สื่อลามก เช่น หนังสือโป๊ หนังสือการ์ตูนลามก หนังสือที่มีภาพโป๊ วิชิตีลามก ซึ่งสื่อเหล่านี้หาซื้อได้ง่าย เป็นสาเหตุที่จะนำไปสู่การกระทำรุนแรงทางเพศได้ เพราะจะทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศจนยับยั้งห้ามใจไม่ได้ ต้องมีการระบายอารมณ์ทางเพศ จึงเกิดเหตุการณ์ข่มขืนได้

๒. ภาพยนตร์หรือละครโทรทัศน์ที่นำเสนอความรุนแรง เช่น วีซีดี หรือดีวีดีภาพยนตร์ที่มีการใช้ความรุนแรงต่อสู้ ฆ่าฟันกัน เมื่อดูเป็นประจำจะซึมซับอยู่ในจิตใจ และคิดว่าเป็นเรื่องธรรมดาจึงเกิดพฤติกรรมเลียนแบบความรุนแรงได้โดยไม่รู้ตัว

๓. ข่าวเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรง ซึ่งปรากฏในสื่อวิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์เคลื่อนที่ หรือหนังสือพิมพ์ ทำให้ผู้อ่านและผู้ชมข่าวเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงจากสื่อต่าง ๆ นั้น ซึมซับความรุนแรงโดยไม่รู้ตัว และอาจนำความรุนแรงที่ซึมซับไว้นั้น ไปใช้ในสังคมจนเกิดความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น

๔. หนังสือพิมพ์ที่มีภาพและเนื้อเรื่องเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงและการโฆษณาชวนเชื่อ หนังสือและนิตยสารบางเล่มจะมีการแพร่ภาพและเนื้อหา หรือนำข่าวที่เกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงบรรจุไว้ในหนังสือ เมื่อผู้อ่านได้อ่านได้อ่านก็จะซึมซับความรุนแรงจากภาพและเนื้อเรื่อง และอาจนำความรุนแรงที่ซึมซับไว้นั้นไปใช้กับผู้อื่น

๕. นิตยสารยังมีการโฆษณาสินค้าที่ใช้ข้อความดึงดูดใจ หรือใช้ผู้โฆษณาที่มีชื่อเสียง ทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อสินค้าจากสื่อโฆษณาดังกล่าวโดยไม่พิจารณารายละเอียดของสินค้าให้รอบคอบ

๒. อิทธิพลของสื่อที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพและความรุนแรง

สื่อต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการสร้างหรือเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคล ทำให้เกิดพฤติกรรมเลียนแบบหรือทำตามอย่างสิ่งที่เผยแพร่ผ่านสื่อ สื่อจึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพและความรุนแรง ดังนี้

๒.๑ การทะเลาะวิวาท

๒.๒ การซื้อสินค้าตามโฆษณา

๒.๓ การมีพฤติกรรมการบริโภคที่ไม่ถูกต้อง

๒.๔ การใช้สารเสพติด

๒.๕ การแต่งกายตามแฟชั่น

แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากสื่อที่ไม่ปลอดภัย

๑. การป้องกันตนเองจากสื่อโฆษณาที่ไม่ปลอดภัยมีแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเองจากสื่อโฆษณาที่ไม่ปลอดภัย ดังนี้

๑.๑ เมื่อมีปัญหาเรื่องสุขภาพ หรือปัญหาชีวิตควรปรึกษาพ่อแม่ ครู หรือเพื่อน

๑.๒ ก่อนตัดสินใจเชื่อตามโฆษณา ควรตรวจสอบข้อเท็จจริงและหาข้อมูลที่ต้องการเพื่อช่วยในการตัดสินใจว่าเชื่อถือหรือไม่

๑.๓ หลีกเลี่ยงการซื้อหรืออ่านสื่อที่ไม่ปลอดภัยนั้น ควรใช้วิจารณญาณในการเลือกซื้อเพราะเป็นการช่วยให้ห่างไกลจากการปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศและความไม่ปลอดภัยต่อชีวิต

๒. การป้องกันตนเองจากความไม่ปลอดภัยทางอินเทอร์เน็ต

การป้องกันตนเองจากภัยอินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งสำคัญที่ควรศึกษาหาความรู้ และนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อป้องกันตนเอง ดังนี้

๒.๑ ไม่ควรบอกข้อมูลส่วนตัวของตนเอง

๒.๒ ไม่ควรนัดพบกับบุคคลที่รู้จักกันทางอินเทอร์เน็ต

๒.๓ ไม่ควรให้รูปถ่ายกับคนที่ติดต่อกันทางอินเทอร์เน็ต

๒.๔ ไม่ควรตอบข้อความหรือกระดานสนทนา (chat room or bulletin board) ซึ่งมีลักษณะการพูดจาชวนคุยเรื่องเพศสัมพันธ์ การข่มขู่หรือเรื่องที่ทำให้เกิดความกลัว ควรรีบบอกพ่อแม่หรือผู้ปกครองให้ทราบทันที

๒.๕ ผู้ปกครองควรตั้งกฎ กติกาในการเล่นอินเทอร์เน็ต เช่น วันละกี่ชั่วโมง เล่นได้ช่วงเวลาใด เป็นต้น และแนะนำเว็บไซต์ที่มีประโยชน์และเว็บไซต์ใดที่ควรหลีกเลี่ยง

๒.๖ ระวังระวังบุคคลที่ติดต่อทางอินเทอร์เน็ต

๒.๗ รหัสผ่าน (password) ในการใช้อินเทอร์เน็ตไม่ควรบอกใคร ยกเว้นพ่อแม่หรือผู้ปกครอง